

۲/۸ میلیون نفر درگیر اعتیاد

رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران گفته است که براساس آمار رسمی، ۲/۸ میلیون نفر به‌طور مستقیم با اعتیاد درگیرند و اگر خانواده‌ها و وابستگان آن‌ها را نیز در آمار در نظر بگیریم، ۱۰ تا ۱۲ میلیون نفر در کشور با تبعات اعتیاد مواجهند. نادر توکلی در ادامه گفت که در کشور ما اختلالات مصرف مواد مخدر و روان‌گردان بعد از تصادفات جاده‌ای، سوانح، حوادث، بیماری‌های قلبی و افسردگی در رتبه چهارم بار بیماری‌ها قرار دارند. رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران ادامه داد: «در بخش مسمومیت یکی از بیمارستان‌های شهریار، دوسوم بیماران بستری به‌دلیل سوءمصرف مواد مراجعه کرده‌اند. اگر بحث استفاده از قلیان و الکل را نیز به آمار اعتیاد اضافه کنیم، هزینه‌های بسیار گزافی در حوزه سلامت شاهد هستیم و اعتیاد به‌عنوان یک ابربحران چندلایه مطرح است.»

مرگ سالانه ۲۰ هزار نفر در جاده‌ها

وزیر بهداشت با اشاره به تلفات سالانه ناشی از تصادفات، همچنین آلودگی هوا در کشور، گفته است که بحث نگهداشت جمعیت جوان و جوانی جمعیت کشور نیازمند عزم ملی و برنامه علمی است. به گزارش ایسنا، محمدرضا ظفرقندی به کمپین ملی نه به تصادف و مرگ سالانه حدود ۲۰ هزار نفر در جاده‌ها و به‌دلیل تصادفات اشاره کرد و گفت: «اغلب کشته‌های تصادفات، جوان هستند و طبیعی است در جوان‌سازی جمعیت، یکی از اولویت‌ها نیز باید پیشگیری از این مرگ‌ها باشد و در کنارش، اقدامات دیگر را هم انجام داد.» او ادامه داد: «طبیعی است که در بحث تصادفات باید دستگاه‌هایی مانند وزارت راه و سازمان برنامه و پلیس کمک کنند. در بحث آلودگی هوا نیز همین‌طور و باید دستگاه‌های مختلف پای کار آیند. درمجموع جوانی جمعیت یک عزم، سازماندهی و برنامه‌ریزی ملی و علمی می‌خواهد که داریم انجام می‌دهیم.»

پیشنهاد افزایش کرایه سرویس مدارس

مدیرعامل سازمان تاکسیرانی شهر تهران اعلام کرده است که لایحه نرخ کرایه امسال کمی دیر به شورا رسید، اما رقم پیشنهادی شهرداری افزایش ۳۶/۸ درصدی نسبت به سال گذشته است و این رقم باتوجه به افزایش بیش از ۵۰ درصدی هزینه‌های حوزه حمل‌ونقل، برای ایجاد تعادل بین بستر رسمی و غیررسمی پیشنهاد شده است و در این لایحه حدود ۱۷۰۰ دستگاه تاکوگان برای ۵۰۰۰ دانش‌آموز استثنایی تخصیص داده شده است. شادی مالکی با بیان اینکه در تهران حدود ۱۷۰ هزار دانش‌آموز از سرویس مدارس استفاده می‌کنند، گفت: «امروز تنها ۱۰ هزار نفر در سامانه «سپند» که سامانه رسمی وزارت کشور است در تهران ثبت‌نام کرده‌اند؛ این یعنی بخش بسیار کوچکی از دانش‌آموزان در بستر رسمی ساماندهی شده‌اند و مابقی خدمات خود را از مسیرهای غیررسمی دریافت می‌کنند. در برخی مدارس، تنها دو یا سه دانش‌آموز در سامانه سپند ثبت‌نام کرده‌اند، در حالی که بیش از ۱۰۰ نفر از همان مدرسه در بستر غیررسمی خدمات می‌گیرند.»

پیگیری حادثه

عکس: AFP

گفت‌وگوی «هم‌میهن» با نماینده ولایت «کنر» در افغانستان آسیب‌دیده از زلزله و فعالان زنان افغانستانی

هزاران جسد زیر آوار چوب و گل

زنان در مناطق زلزله‌زده اختیاری برای خروج از خانه ندارند و همین باعث شده بیشترین قربانیان، زنان و کودکان باشند

گاردین هم در گزارشی به‌نقل از یکی از بازماندگان این زلزله نوشته: «اینجا مزاردره در ولسوالی نرگل است. کل روستا ویران شده. کودکان و سالمندان زیر آوار مانده‌اند. ما به کمک فوری نیاز داریم.» بازمانده دیگری گفته: «ما به آمبولانس، دکتر و به همه چیز نیاز داریم تا زخمی‌ها را نجات دهیم و اجساد را بیرون بیاوریم.» در ولایت «کنر»، اجساد قربانیان از جمله کودکان، در کفن‌های سفید پیچیده شدند و پس از نماز میت، به خاک سپرده شدند، در حالی که بالگردهای مجروحان را به بیمارستان‌ها منتقل می‌کردند.

با تمام این روایت‌ها، خروج گسترده خبرنگاران بین‌المللی از افغانستان پس از بازگشت دوباره طالبان به حکمران، مانع اطلاع‌رسانی دقیق شده است.

دسترسی پیدا کنند. قوانین زن‌ستیزانه طالبان و هنجارهای مردسالارانه در جامعه، زنان را ملزم به همراهی یک محرم هنگام خروج از خانه می‌کند.

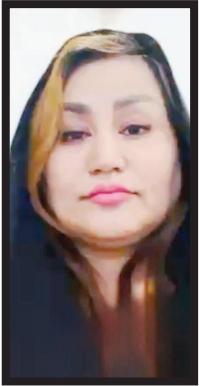
علاوه بر این، نبود دسترسی به امکانات بهداشتی از جمله سرویس‌های بهداشتی و نوار بهداشتی در دوران پریود، مشکلات جدی جسمی و روانی برای زنان ایجاد کرده است. در بحران‌های قبلی هم زنان اغلب به این امکانات اولیه دسترسی نداشتند و فقدان آن‌ها باعث ناراحتی، شرمندگی و افزایش خطر ابتلا به بیماری‌های عفونی و مشکلات جسمی برای زنان آسیب‌دیده شده بود؛ مصائبی که به‌نظر می‌رسد این یار دامن‌گیر زنان مناطق آسیب‌دیده از زلزله چندروز پیش شود.

روایت بازماندگان

عصر یکشنبه گذشته، ساکنان مناطق غرب ولایت «جلال‌آباد» شاهد فروریختن خانه‌هایشان در دل شب بودند. یکی از بازماندگان به‌نام صدیق‌الله به «آسوشیتدپرس» گفت: «نیمه‌زیر آوار مانده بودم و نمی‌توانستم بیرون بیایم.» او اصدای مهیبی از خواب پریده و خانواده‌اش را که در خواب بودند، جمع کرده و بیرون آورده است. اما او فقط توانست سه فرزندش را نجات دهد و بیش از آنکه باقی خانواده را بیرون بکشد، سقف بر سرش فرو ریخت: «هسمر و دو پسر مرده‌اند و پدرم، زخمی است و همراه من در بیمارستان بستری است. ما سه تا چهار ساعت زیر آوار گیر کرده بودیم تا اینکه مردم از مناطق دیگر آمدند و ما را بیرون کشیدند.»

«یوگیتا لیما»، خبرنگار بی‌بی‌سی و مستقر در جلال‌آباد افغانستان، نوشته‌مجروحان به‌تنها بیمارستان بزرگ‌شهر منتقل می‌شوند؛ بیمارستانی که حتی پیش از وقوع این فاجعه هم به‌شدت تحت‌فشار بود. او که سال گذشته به این بیمارستان رفته، نوشته است که در آن‌زمان هم این بیمارستان کاملاً فرسوده و پر از بیماران بوده و روزانه بیش از هزار نفر را درمان می‌کرده، اما حالا شرایط آن به هر چو مرچ کشیده شده است. او با «میزمان» دیدار کرده که پسر سه‌ساله‌اش، «نصیب‌الله» را به بیمارستان آورده بود. خواهر دوقلوی نصیب‌الله و برادر کوچک‌ترش در زلزله جان باختند. میزمان می‌گوید، خودش جنازه فرزندانش را از زیر آوار بیرون کشیده است: «هوا تاریک بود. هیچ نوری نبود. فردی چراغی به من داد و من با بیل و کلنگ شروع به کندن کردم. هیچ کس نبود کمک کند، چون همه آسیب‌دیده بودند. خیلی‌ها در روستای من مرده‌اند. بعضی هنوز زیر آوارند. خانواده‌های زیادی کامل از بین رفته‌اند.»

این خبرنگار، کودک دوساله‌نیمه‌ای به‌نام «میوند» را دیده که دچار آسیب‌های جدی به سر و خونریزی شده است. عموی او، «خواط گل» می‌گوید، پیش از رسیدن به این بیمارستان از چندین درمانگاه دیگر بازگردانده شده بود: «می‌توانید وضعیت‌اش را ببینید. بسیار غم‌انگیز است. زلزله، مرگبار بود. می‌خواهم دکترها او را درمان کنند و نجات‌اش دهند.»

ترنم سیدی عضو شبکه مشارکت سیاسی زنان افغانستان و فعال حقوق زنان:

زنان در بسیاری از این مناطق هیچ اختیاری برای خروج از خانه ندارند و همین محدودیت باعث شده است که بیشترین قربانیان زلزله، زنان و کودکان باشند. این گروه‌ها در زمان زمین‌لرزه در خانه حضور داشتند و خانه‌های گلی که به‌سرعت فرو می‌ریزند، و هیچ ایمنی ندارند، باعث گرفتارشدن آن‌ها زیر آوار شده است

بخشی از افغانستان دوباره در دل شب با زلزله‌ای مرگبار بیدار شد؛ زمین‌لرزه‌ای که هزاران خانواده را میان ترس و شوک‌گویی تنها گذاشت. زلزله‌ای که حالا هزاران کشته و زخمی روی دست مردم گذاشته و بیشترین خسارات را به ولایت‌های «ننگرهار» غربی و «کنر» زده؛ آنطور که «نعمت‌الله کریاب» نماینده ولایت «کنر» در مجلس نمایندگان افغانستان به «هم‌میهن» می‌گوید، شمار جان‌باختگان این زمین‌لرزه از هزار نفر گذشته، بیش از سه‌هزار و ۵۰۰ نفر زخمی شده‌اند و احتمالاً قربانیان این حادثه بیشتر از این تعداد خواهند بود. نماینده‌ای که خودش حالا در مناطق زلزله‌زده حضور دارد، حین مصاحبه بارها می‌گوید، از دیروز آنقدر جسد دفن کرده و در مراسم خاکسپاری شرکت کرده که نای حرف‌زدن ندارد. «کریاب» می‌گوید که بسیاری از خانه‌ها فرو ریخته، مردم، نهاد‌های حقوق بشری و مسئولان نیروهای امدادی در میان آوار به‌دنبال بازماندگان هستند و مجروحان از مناطق دورافتاده با برانکار، هلیکوپترها و آمبولانس‌های شخصی و دولتی، به شفاخانه‌ها منتقل می‌شوند. به گفته او، هنوز معلوم نیست روستاهای ولسوالی‌های «چوکی» و «سرگل» در ولایت کنر که به‌طور کامل تخریب شده‌اند، چقدر تلفات دارند؛ ولسوالی‌هایی با خانه‌هایی ساخته‌شده از گل و چوب که حالا فرو ریخته‌اند و ساکنانش زیر آوار مانده‌اند: «مردم در حال تلاش‌اند که در مناطق صعب‌العبور بتوانند کمک‌ها را به مردم برسانند.

کمک‌ها از ایران و دیگر کشورها هم در حال رسیدن است.» بااین حال محدودیت‌های فرهنگی و قوانین زن‌ستیزانه طالبان، آسیب‌پذیری زنان را بیش‌ازپیش افزایش داده است؛ ولایت «کنر» اما بسیار محافظه‌کار است و به‌دلایل فرهنگی، احتمال دارد درمان زنان با تأخیر انجام شود. با محدودیت‌های اعمال‌شده از سوی طالبان، زنان دسترسی کمتری به خدمات حیاتی دارند و این موضوع آن‌ها را در شرایط پس از زلزله آسیب‌پذیرتر کرده است. مثل همان محدودیت‌ها و شرایطی که در زلزله سال ۱۴۰۲ در هرات وضعیت زنان را بسیار بغرنج کرد. فعالان حقوق زنان افغانستانی به «هم‌میهن» می‌گویند در بسیاری از مناطق کشور، زنان اجازه ندارند از خانه خارج شوند و همین محدودیت‌ها باعث‌شده است که بیشترین قربانیان زمین‌لرزه، زنان و کودکان باشند. به گفته این فعالان، از زمان وقوع زلزله، هیچ نیروی امدادگر زنی در مناطق آسیب‌دیده حضور نداشته است. زنان هنگام وقوع زمین‌لرزه در خانه‌های خود بودند؛ خانه‌هایی که از گل ساخته شده، فاقد ایمنی کافی‌اند و به‌سرعت فرو می‌ریزند و همین موضوع باعث گرفتارشدن آن‌ها زیر آوار شده است. محدودیت‌های فرهنگی و اجتماعی هم مانع از آن می‌شود که زنان بتوانند بدون همراهی یک‌مرد از خانه خارج شوند یا به مراکز درمانی

نیاز فوری به کمک‌های بین‌المللی

افغانستان که یکی از فقیرترین کشورهای جهان است، پس از روی کار آمدن طالبان، با فروپاشی اقتصادی مواجه شد، چهار سال پیاپی خشکسالی داشته، با بازگشت بیش از ۲/۳ میلیون مهاجر از ایران و پاکستان روبه‌روست و بنا بر گزارش «کمیته نجات بین‌المللی»، بیش از ۳۳ میلیون نفر در این کشور به کمک‌های بشردوستانه نیازمندند. این همان وضعیتی است که سازمان ملل به‌تازگی به آن گفته: «بحران بی‌سابقه گرسنگی». حالا زلزله‌های مکرر در این سرزمین هم مزید بر علت شده؛ از زمان زمین‌لرزه اصلی در یکشنبه گذشته تاکنون، دست‌کم پنج پس‌لرزه با قدرت ۴/۵ تا ۵/۲ ریشتر در منطقه ثبت شده است. پس‌لرزه‌ها می‌توانند چندین‌روز ادامه یابند و گاه از زمین‌لرزه اصلی هم مخرب‌تر باشند. افغانستان به‌دلیل قرار گرفتن روی چندین گسل که محل تلاقی صفحه‌های تکتونیکی هند و اوراسیاست، به‌شدت در برابر زمین‌لرزه آسیب‌پذیر است. زمین‌های کوهستانی شرق کشور هم مستعد رانش زمین‌اند و عملیات امداد را دشوارتر می‌کنند.

آنطور که هفته پیش شبکه هشدار زودهنگام حطقی - که توسط آژانس توسعه بین‌المللی آمریکا ایجاد شده - گزارش داده، کاهش تولید محصولات کشاورزی در فصل‌های اول و دوم و کاهش درآمد دامداری، توانایی مردم برای ذخیره غذا برای زمستان را محدود کرده است. حالا زلزله، ولایت صعب‌العبور افغانستان را ویران کرده و مردم بیشتر از هر زمان دیگری نیازمند کمک‌اند؛ اما آمریکا که تا سال گذشته تقریباً نیمی از کمک‌های بشردوستانه افغانستان را تأمین می‌کرد براساس دستور دونالد ترامپ حدود ۱/۷ میلیارد دلار از این کمک‌ها را لغو کرده است. دولت او همچنین از بازگرداندن کمک‌های اضطراری غذایی به افغانستان خودداری کرده است.

«آنتونیو گوتش»، دبیرکل سازمان ملل اما اعلام کرده که تیمی از این نهاد در افغانستان مستقر شده است. چندین نهاد سازمان ملل از جمله یونیسف، سازمان جهانی بهداشت، دفتر هماهنگی امور بشردوستانه و سازمان بین‌المللی مهاجرت هم